

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล อ.ควนโดน จ.สตูล ๙๑๑๖๐

โทร/โทรสาร ๐-๗๔๗๔-๐๖๕๑ E-Mail Address: doasatun@gmail.com

ที่ กษ ๐๙๒๔.๙/ ๙๔๐

วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอส่งข้อมูลเตือนภัยการเกษตร ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรียน เกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล

ตามหนังสือกรมวิชาการเกษตร ที่ กษ ๐๙๐๑/ ว ๑๘๒๒ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ เรื่อง ส่งข้อมูลเตือนภัยการเกษตร ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ เพื่อเผยแพร่ให้กับเจ้าหน้าที่ ภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกร ผู้ประกอบการ สื่อมวลชน หรือผู้เกี่ยวข้องได้ทราบเป็นประจำทุก ๒ สัปดาห์ นั้น

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล ขอส่งข้อมูลเตือนภัยการเกษตร ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ เพื่อใช้ประโยชน์ในหน่วยงานของท่าน และประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วถึง ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายฤทธิรงค์ ศรีสุข)

นักวิชาการเกษตรชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล

เดือนกุมภาพันธ์

ช่วงวันที่ 13 - 26 พฤศจิกายน 2567

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นช่วงเวลา	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
อากาศเย็นในตอนเช้า มีฝนตกเล็กน้อยบางพื้นที่	1. ส้มโอ	ทุกระยะการเจริญเติบโต	เพลี้ยแป้ง	เพลี้ยแป้งดูดกินน้ำเลี้ยงบนกิ่ง ใบ และข้อยอดของส้ม ถ้าหากมีการระบาดของปริมาณมากจะส่งผลกระทบต่อผลผลิต การทำลายบนผลที่ยังไม่แก่จะทำให้ผลแตกแกร็น เนื้อในแข็งหยุดการพัฒนาแล้วร่วงหล่น หากลงทำลายในช่วงที่ผลแก่จัดจะไม่มีผลกระทบบต่อคุณภาพของเนื้อ แต่มีผลกระทบโดยตรงกับราคาผลผลิต ซึ่งจะต่ำมาก เนื่องจากแมลงชนิดนี้สามารถผลิตน้ำหวานซึ่งเป็นอาหารของราคา ทำให้ผลผลิตมีตำหนิ	1. หากพบการระบาดแต่ไม่มาก อยู่เป็นกลุ่มตามส่วนต่าง ๆ ให้ตัดส่วนที่พบไปทำลาย 2. ถ้าระบาดรุนแรง พ่นด้วยสารฆ่าแมลงคาร์บาริล 85% WP อัตรา 45 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 10% SL อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หลังจากนี้ใช้ฟ้าซูปน้ำมันเครื่องถูกรอบโคนต้น ป้องกันมด และเพลี้ยแป้งได้ขึ้นมาบนต้น
	2. พืชตระกูลส้ม (เช่น มะนาว มะกรูด ส้มโอ และ ส้มเขียวหวาน)	พัฒนาผล	ไรแดงแอฟริกัน	ตัวอ่อนแมลงตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงอยู่ที่บริเวณด้านหน้าใบหรือด้านบนของใบส้ม แต่ในกรณีที่มีกระบวนระบาดรุนแรง ประชากรของไรหนาแน่นอาจพบการทำลายของไรที่บริเวณหลังใบและที่ผลด้วย ทำให้ใบและผลมีสีเขียวจางลง เนื่องจากสูญเสียคลอโรฟิลล์ หากมีการระบาดรุนแรง อาจทำให้ใบ และผลร่วงในที่สุด	1. หมั่นสำรวจแปลงส้มทุกสัปดาห์ในช่วงฤดูแล้ง ระหว่างเดือนธันวาคม - พฤษภาคม และในช่วงที่ฝนทิ้งช่วง ระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2. เมื่อพบไรแดงแอฟริกันเริ่มลงทำลายส้มให้ทำการป้องกันกำจัด ด้วยการใช้ยาติดต่อกันหลาย ๆ ครั้ง 3. หากมีการระบาดรุนแรง โดยสามารถ

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					<p>สังเกตเห็นใบส้มเริ่มมีสีเขียวจางลง และเมื่อใช้แว่นขยายส่องดู พบตัวอ่อนและตัวเต็มวัยของไร่ดูดทำลายน้อยอยู่ทั่วไปบนใบ ให้ทำการกำจัดด้วยสารฆ่าไรชนิดไดชนิดหนึ่ง เช่น ไพเรพริไนด์ 30% WP อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะมิทราซ 20% EC อัตรา 30 มิลลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เฮกซีเฟอะซอกซ์ 1.8 % EC อัตรา 40 มิลลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หากยังพบการระบาดของไรให้พ่นสารฆ่าไรซ้ำอีก 1 ครั้ง ห่างจากครั้งแรก 5 วัน</p> <p>***** ไม่ควรใช้สารฆ่าไรกลุ่มเดียวกันติดต่อกันเป็นเวลานาน ควรใช้สลับกลุ่มเพื่อป้องกันการต้านทานต่อสารฆ่าไร</p>
3. มะม่วง	แทงช่อดอก – พัฒนาผล	แ่งช่อดอก – พัฒนาผล	1. โรคราแป้ง (เชื้อรา <i>Oidium mangiferae</i>)	<p>อาการที่ช่อดอก พบเชื้อรา มีลักษณะเป็นผงสีขาว คล้ายแป้งขึ้นฟูตามก้านช่อดอก ก้านดอกย่อย และดอก ดอกมีลักษณะห้ำเป็นสีน้ำตาลอ่อน ต่อมาเปลี่ยนเป็นสีดำแห้งและหลุดร่วง บางครั้งเหี่ยวแต่ก้าน ช่อดอกมีสีเข้มกว่าปกติ ไม่ติดผล หากติดผลจะได้น้ำตาลเล็กน้อย</p>	<p>หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบอาการของโรค พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคราพืช เช่น คาร์เบนดาซิม 50% SC อัตรา 10 มิลลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เบนิไมล 50% WP อัตรา 6 - 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรฟลอกซีโตรบิน 50% WG อัตรา 5 กรัม</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				<p>ไม่สมบูรณ์ และหลุดร่วงง่าย</p> <p>อาการที่ไป เริ่มแรกเป็นจุดแผลสีดำนองข้าง</p> <p>ซีดเหลือง พบเชื้อราที่มีลักษณะเป็นผงสีขาวคล้ายแป้งขึ้นปกคลุมผิวใบ หากอาการรุนแรง แผลจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลเทา และใบบิดเบี้ยวผิดปกติ</p>	<p>ตอน้ำ 20 ลิตร หรือ ซัลเฟอร์ 80% WG อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ซัลเฟอร์ 80% W/P อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก 7 วัน</p> <p>**** สารซัลเฟอร์ ไม่ควรพ่นในสภาพอากาศร้อน หรือมีแดดจัด เพราะอาจจะทำให้พืชเกิดอาการไหม้</p>
			<p>2. โรคราดำ (เชื้อรา <i>Capnodium</i> sp., <i>Meliola</i> sp.)</p>	<p>พบคราบราสีดำบนใบ กิ่ง ช่อดอก หรือผล ทำให้ดอกบานช้า หรือบานผิดปกติ หรือเหี่ยว และหลุดร่วง บางครั้งทำให้ไม่ติดผล ถ้าเป็นที่ผลอ่อนอาจทำให้ผลเหี่ยวและหลุดร่วง</p>	<p>1. พ่นน้ำเปล่าล้างสารเหนียวที่แมลงปากดูด ซบเข้าไว้ และคราบราดำ เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค</p> <p>2. เนื่องจากเชื้อราเจริญบนสารเหนียวที่แมลงปากดูด เช่น เพี้ยจักจั่นมะม่วง เพี้ยหอย และ เพี้ยแบ้งซึ่งจับเข้าได้ จึงควรพ่นสารฆ่าแมลง ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพี้ยจักจั่นมะม่วง ได้แก่ ฟลูไพราดิฟูโรน 20% SL อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% SL อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แคมป์ตา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไพรโทรีน 50% WG อัตรา 10 กรัม

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					<p>ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ บูเพรเพซิน 40% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลอปินคามีด 50% WG อัตรา 4 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไทอะมีโทกแซม 25% WG อัตรา 2.5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะซีทาไมพริด 20% SP อัตรา 3 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร</p> <p>- เพี้ยหอย ได้แก่ มาลาไทยอน 83% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร</p> <p>- เพี้ยแป้ง ได้แก่ ไทอะมีโทกแซม 25% WG อัตรา 2.5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% WP อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร</p>
			<p>3. เพี้ยจักจั่น มะม่วง</p>	<p>ตัวอ่อน และตัวเต็มวัยทำลายใบอ่อน ช่อดอก ก้านดอก และยอดอ่อน ระยะที่ทำความเสียหายให้มากที่สุด คือ ระยะที่มะม่วงกำลังออกดอกโดยดูต้นน้ำเลี้ยงจากช่อดอก ทำให้แห้งและดอกร่วง ติดผลน้อย หรือ ไม่ติดเลย ระหว่างที่เพี้ยจักจั่นมะม่วงดูดกินน้ำเลี้ยงจะถ่ายมูลมีลักษณะเป็นน้ำหวานเหนียว ๆ ติดตามใบ ช่อดอก ผล และรอบ ๆ ทรงพุ่ม ทำให้ใบมะม่วงเปื่อย ต่อมามีการดำปกคลุม</p>	<p>1. การตัดแต่งกิ่งภายหลังเก็บผลผลิต ช่วยลดที่หลบซ่อนของเพี้ยจักจั่นมะม่วง ทำให้การพ่นสารฆ่าแมลงมีประสิทธิภาพดีขึ้น</p> <p>2. ถ้าไม่มีการป้องกันกำจัด มะม่วงจะไม่ติดผลเลย จึงควรพ่นด้วยสารฆ่าแมลงฟลูไพราดิฟูโรน 20% SL อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% SL อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แคมบัต-ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				<p>ถ้าเกิดมี ราค่าบคละมมาก มีผลต่อการสังเคราะห์แสง ใบอ่อนที่ปลูกดูต้นน้ำเลี้ยง (โดยเฉพาะระยะใบเพสลาด) จะบิดงอโค้งลง ต้านได้ใบจะมีอาการปลายใบแห้งให้สังเกตได้</p>	<p>อิมิตาโคลพริต 70% WG อัตรา 5 กรัมต่อหน้า 20 ลิตร หรือ โปมีโทรซิน 50% WG อัตรา 10 กรัมต่อหน้า 20 ลิตร หรือ บูโพรเฟซิน 40% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อหน้า 20 ลิตร หรือ ฟลอนิคามิด 50% WG อัตรา 4 กรัมต่อหน้า 20 ลิตร หรือ ไทอะมีโทอกแซม 25% WG อัตรา 2.5 กรัมต่อหน้า 20 ลิตร หรือ อะซีทามิพริต 20% SP อัตรา 3 กรัมต่อหน้า 20 ลิตร พ่นให้ทั่ว เมื่อสำรวจพบเพลี้ยจักจั่นมะม่วงมากกว่า 4 ตัว ต่อช่อดอก และพ่นซ้ำตามความจำเป็น</p> <p>3. การพ่นสารฆ่าแมลงให้มีประสิทธิภาพพ่นพ่นให้ทั่วถึงลำต้น มีเช่นนั้นตัวได้ม้วยจะเคลื่อนย้ายหลบซ่อนไปยังบริเวณที่พ่นสารฆ่าแมลงไม่ถึง นอกจากนี้ ยังต้องคำนึงถึงการปรับหัวฉีดให้เป็นละอองฝอย และระยะเวลาการพ่น</p> <p>4. ใช้น้ำฉีดล้างช่อดอกและใบ เพื่อช่วยแก้ปัญหาช่อดอกและใบดำจากโรคราได้บ้าง ถ้าแรงฉีดดีช่อน้ำแรงพอกก็ช่วยให้เพลี้ยจักจั่นมะม่วงในระยะตัวอ่อนกระเด็นออกจากช่อดอกได้ ต้องระมัดระวังอย่าให้กระแสมากจนมะม่วงแรงเกินไป</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				<p>มักพบอาการของโรคที่ใบล่างก่อน โดยด้านบนใบพบจุดแผลดำน้ำสีเขียวหม่นคล้ายถูกน้ำร้อนลวก ต่อมาแผลจะขยายใหญ่ตรงกลางแผลมีลักษณะแห้งเป็นสีน้ำตาลขอบแผลมีลักษณะฉ่ำน้ำสีดำ เมื่อพลิกดูด้านใต้ใบบริเวณตรงกันที่ขอบแผลจะมองเห็นเป็นละอองน้ำเล็ก ๆ สีขาวใสติดอยู่ แผลจะลุกลามออกไป ทำให้ใบไหม้แห้งเป็นสีน้ำตาลในที่สุด หากสภาพแวดล้อมเหมาะสม คืออากาศเย็นและมีความชื้นสูง หรือในสภาพที่มีหมอกค้างจัด โรคจะลุกลามอย่างรวดเร็วไปยังต้นอื่น ๆ ทำให้มองเห็นใบไหม้แห้งกระจายเป็นหย่อม ๆ ในแปลง อาจพบอาการโรคที่ส่วนของลำต้นและกิ่งก้าน แผลมีสีน้ำตาลหรือสีดำ เมื่ออาการรุนแรงลำต้นและกิ่งก้านจะหักพับ และแห้งตายอย่างรวดเร็ว หากโรคเข้าทำลายที่หัว จะทำให้หัวเน่า</p>	<p>เพราะอาจทำให้ดอกหรือผลที่เริ่มติดร่วงได้</p> <p>5. ใช้กั๊ปกั้นแสงไฟ ดักตัวเต็มวัยที่บินมาเล่นไฟ</p> <p>1. หลีกเลี่ยงการปลูกมันฝรั่งในพื้นที่ที่เคยมีการระบาดของโรคนี้มาก่อน</p> <p>2. ไถพลิกดินตากแดด 1 - 2 สัปดาห์ เพื่อลดปริมาณเชื้อโรครินดิน</p> <p>3. ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ไม่มีร่องรอยการติดเชื้อ</p> <p>4. ปรับระยะปลูกไม่ให้แน่นเกินไป เพื่อลดการแพร่ระบาดของโรค</p> <p>5. ไม่ให้น้ำมากเกินไป ควรหลีกเลี่ยงการให้น้ำในตอนเย็น</p> <p>6. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่แสดงอาการโรค ควรถอนและนำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดเมโทเมอร์ฟ 50% WG อัตรา 20 - 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไชมอกซาบิล + แมนโคเซบ 8% + 64% WP อัตรา 50 - 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ + เมทาแลกซิล-เอ็ม</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					<p>64% + 4% WG อัตรา 30 - 40 กรัมต่อไร่ 20 ลิตร หรือ ไอไพรวอลติคาร์บ + ไพโรฟิเนบ 5.5% + 61.3% WP อัตรา 40 - 50 กรัมต่อไร่ 20 ลิตร โดยพ่นให้ทั่วทั้งต้นบนใบและใต้ใบ ทุก 5 - 7 วัน ไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่ง ต่อเนื่องกันเป็นเวลานาน ควรใช้สลับชนิด เพื่อป้องกันการดื้อยาของเชื้อราสาเหตุโรค</p> <p>7. แปลงที่พบการระบาดของโรค หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ให้เก็บซากพืช รวมทั้งหัวมันฝรั่งที่ตกค้างในแปลง นำไปทำลายนอกแปลงปลูก เนื่องจากเป็นแหล่งสะสมของเชื้อสาเหตุโรค</p>
			<p>2. โรคเหี่ยวเหี่ยว (เชื้อแบคทีเรีย <i>Ralstonia solanacearum</i>)</p>	<p>ต้นมันฝรั่งแสดงอาการเหี่ยว ใบและกิ่งกุดลงในช่วงกลางวันคล้ายอาการขาดน้ำ และต้นจะฟื้นเป็นปกติในช่วงกลางคืน จะแสดงลักษณะอาการแบบนี้ 3 - 5 วัน หลังจากนั้นมันฝรั่งจะเหี่ยวทั้งต้น และยืนต้นตาย จะสังเกตเห็นบริเวณโคนต้นเหนือดินความสูงไม่เกิน 2.5 เซนติเมตร มีสีน้ำตาลเข้ม เมื่อตัดลำต้นตามขวางแช่ในน้ำสะอาด จะมีของเหลวสีขาว</p>	<p>1. ควรเลือกพื้นที่ปลูกที่เคยมีการระบาดของโรคนี้มาก่อน และมีการระบายน้ำที่ดี</p> <p>2. ไถพรวนดินให้ลึกเกินกว่า 20 เซนติเมตร จากผิวดินและตากดินไว้วันกว่า 2 สัปดาห์ จะช่วยลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรคในดินลงได้มาก</p> <p>3. พื้นที่ที่เคยมีการระบาดของโรค สามารถฆ่าเชื้อโรคในดิน โดยใช้ยาผสมปูนขาว</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				<p>เหมือนน้ำนม (bacterial ooze) ไหลออกมา กรณีที่เชื้อเข้าสู่มันฝรั่งช่วงอายุ 70 - 90 วัน และมีสภาพแวดล้อมเหมาะสม มีความชื้นในดินสูง เชื้อจะเข้าทำลายส่วนของหัวมันฝรั่ง ทำให้หัวมันฝรั่งนิ่ม หรือเน่าและ เมื่อผ่าดูจะพบส่วนของทอลเสียหายเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล เกิดอาการนำสีน้ำตาล (brown rot) เมื่อบีบหัวจะพบของเหลวสีขาวเหมือนน้ำมันไหลออกมา</p> <p>กรณีที่สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม คือ อากาศแห้งและหนาวเย็นมาก ๆ ติดต่อกันหลายวัน เชื้อแบคทีเรียสาเหตุโรคจะแฝงอยู่ในหัวมันฝรั่ง โดยไม่แสดงอาการผิดปกติใด ๆ จึงทำให้เชื้อแบคทีเรียสาเหตุโรคแฝงติดไปกับหัวพันธุ์ได้</p>	<p>อัตรา 80 : 800 กิโลกรัมต่อไร่ หวานลงในแปลงหลังไถพรวนดินครั้งแรก จากนั้นไถกลบและรดน้ำให้ดินมีความชื้น ทั้งไว้ 3 - 4 สัปดาห์จึงเริ่มปลูกพืช</p> <p>4. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่แสดงอาการของโรค ให้ขุดต้นที่เป็นโรคนำไปทำลายนอกแปลงปลูกทันที และโรยปูนขาวบริเวณหลุมที่ขุด เพื่อป้องกันการระบาดของโรค</p> <p>5. ควรทำความสะอาดเครื่องมือ และอุปกรณ์ทางการเกษตร เช่น จอบ เสียม ทุกครั้งหลังใช้กับต้นที่เป็นโรค</p> <p>6. ในแปลงที่มีการระบาดของโรค หลังเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว นำส่วนต่าง ๆ ของพืชที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลงปลูก</p> <p>7. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค ไม่ควรปลูกพืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค เช่น พืชตระกูลถั่ว พืชตระกูลมะเขือ มันฝรั่ง พริก และถั่วลิสง ให้สลับปลูกพืชชนิดอื่นที่ไม่ใช่พืชอาศัย เช่น ข้าว ข้าวโพด และมันสำปะหลัง เพื่อตัดวงจรของโรค</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					<p>8. ใช้ชีวภัณฑ์แบคทีเรีย <i>Bacillus subtilis</i> สายพันธุ์ BS-DOA24 ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร</p>
5. พืชตระกูลกะหล่ำและผักกาด (เช่น กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก บรอกโคลี คენหัด กวางตุ้ง ผักกาดขาว ผักกาดหอม ฯลฯ)	ทุกระยะการเจริญเติบโต	โรคราน้ำค้าง (เชื้อรา <i>Peronospora parasitica</i>)	พบโรคได้ในทุกระยะการเจริญเติบโตของพืช มักพบอาการของโรคบนใบที่อยู่บริเวณด้านล่างของต้นก่อน แล้วขยายลุกลามไปยังใบที่อยู่ด้านบน อาการเริ่มแรกจะเห็นบริเวณด้านบนใบมีลักษณะเป็นจุดหรือเป็นแผลสีเหลือง ในตอนเช้าที่สภาพอากาศมีความชื้นสูงจะพบเส้นใยของเชื้อราลักษณะเป็นขุยสีขาวถึงเทา ตรงแผลบริเวณด้านใต้ใบ ถ้าโรคระบาดรุนแรง แผลจะลามขยายใหญ่ เปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล ต่อมาก็จะเหี่ยวแห้งและแห้ง หากเป็นโรคในระยะกล้า จะทำให้ต้นกล้าแคระแกร็น หรือตาย	<p>1. ใช้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพดีและปราศจากโรค</p> <p>2. ก่อนปลูกควรแช่เมล็ดพันธุ์ในน้ำอุ่น อุณหภูมิประมาณ 50 องศาเซลเซียส นาน 20 - 30 นาที หรือคลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เมทาแลกซิล 35% DS อัตรา 10 กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ 1 กิโลกรัม</p> <p>3. ไม่ปลูกพืชระยะชิดกันเกินไป เพราะจะทำให้มีความชื้นสูง</p> <p>4. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบอาการของโรค พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ไดเมโทมอร์ฟ 50% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ + เมทาแลกซิล-เอ็ม 64% + 4% WG อัตรา 80 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟอสฟิไทล-อะคูนิเนียม 80% WP อัตรา 50</p>	

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					<p>กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่นให้ทั่วทั้งด้านใบและใต้ใบ ทุก 5 - 7 วัน</p> <p>5. แผลงที่มีการระบาดของโรค หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ให้เก็บซากพืชไปทำลายนอกแปลงปลูก และไม่ปลูกพืชตระกูลกะหล่ำและผักกาดซ้ำ ควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน</p>
6. ดาวเรือง		ตัดดอก	หนอนกระทู้ผัก	<p>หนอนระยะแรกจะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม แพะกินผิวใบ ในระยะต่อมาหนอนจะเริ่มแยกย้ายไปต้นอื่น การทำลายจะรุนแรงมากขึ้น เนื่องจากหนอนมีขนาดใหญ่ สามารถกัดกินใบ ก้าน และดอกของดาวเรือง ทำความเสียหายอย่างมาก</p>	<p>1. การเก็บกลุ่มไข่ และหนอนทำลาย จะช่วยลดการระบาดของหนอนกระทู้ผักลงได้</p> <p>2. การใช้เชื้อจุลินทรีย์ได้แก่ เชื้อ <i>Bacillus thuringiensis</i> อัตรา 60 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร</p> <p>3. การใช้สารฆ่าแมลง ได้แก่ คลอฟูรอาซูรอน 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมพอกซีฟิโนไซด์ 24% SC อัตรา 8 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แลมป์ดา-ไซฮาโลพรีน 2.5% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ดูเฟพรอน 5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เดลทาเมพรีน 3% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อินดอกซาคาร์บ 15% SC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
มีฝนตก และฝนตกหนักมากบางพื้นที่ (ภาคใต้)	7. ทุเรียน	เตรียมต้น (การเจริญทางใบ)	โรคใบติด หรือใบไหม้ (เชื้อรา <i>Rhizoctonia solani</i>)	มักพบอาการของโรคที่ใบอ่อนก่อน โดยอาการเริ่มแรกพบแผลคล้ายถูกน้ำร้อนลวกบนใบ ต่อมาแผลขยายตัวและเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล ขนาดและรูปร่างไม่แน่นอน จากนั้นลูกกลามไปยังใบปกติข้างเคียง ถ้ามีความชื้นสูงเชื้อราสาเหตุโรคจะสร้างเส้นใยมีลักษณะคล้ายใยแมงมุมยืดยาวให้ติดกัน ใบที่เป็นโรคละเอียดแห้ง และหลุดร่วงไปสัมผัสกับใบที่อยู่ด้านล่าง โรคจะลุกลามทำให้ใบใหม่เห็นเป็นหย่อม ๆ ใบแห้งติดกันเป็นกระจุกแขนงตามกิ่ง ต่อมาใบจะร่วงจนเหลือแต่กิ่ง และกิ่งแห้งในที่สุด ทำให้ต้นเสียรูปทรง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ช่วงการตัดแต่งกิ่ง ตัดแต่งกิ่งให้เหมาะสม และมีทรงพุ่มโปร่ง เพื่อให้เรียนรู้ได้รับแสงแดด และอากาศถ่ายเทได้ดี เป็นการลดความชื้น ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค 2. ใบแปลงปลูกที่มีความชื้นสูงและมีภาระโรคของโรคเป็นประจำ ไม่ควรใส่ปุ๋ยที่มีไนโตรเจนสูง เพื่อลดการแตกใบ 3. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบโรค ตัดส่วนที่เป็นโรคและเก็บเศษพืชที่เป็นโรคและใบที่ร่วงหล่น นำไปทำลายนอกแปลงปลูก และพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ 77% WP อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ 85% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ 65.2% WG อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คิวปริสออกไซด์ 86.2% WG อัตรา 10 - 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ + คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ 24.6% (14%)

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					copper metal) + 22.9% (14% copper metal) WG อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เฮกซะโคนาโซล 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เพนโทไฟแรด 20% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลูไทรอะพอล 12.5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ทีบูโคนาโซล + ไตรฟลอกซีสโตรบิน 50% + 25% WG อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โทโลโคลฟอส-เมทิล 50% W/P อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก 7 วัน โดยพ่นที่ใบให้ทั่วทั้งต้น

รายงาน : สถาบันวิจัยพืชสวน (นางสาวทิวา บุบผาประเสริฐ) ข้อมูลจาก : ศวพ.นครปฐม และ ศวส.สุโขทัย

: กลุ่มวิจัยโรคพืช สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช

: สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช

ผู้ส่งกรอง